

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง
บันทึกการประชุมการจัดการความรู้
เรื่อง กลยุทธ์การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน
ประเด็น: กลยุทธ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษา
วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้ มีผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุจำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ Prof. Tracey McDonald (Australian Catholic University) และ Prof. Sue Turale (Visiting Professor มช.) มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งจะครอบคลุมถึงวิธีการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผอ. จรวยพร

ตามที่วิทยาลัยฯ มีวิสัยทัศน์และจุดเน้นเกี่ยวกับการบูรณาการสุขภาพทุกช่วงวัยเพื่อสังคมผู้สูงวัยที่เป็นสุข ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ นี้ วิทยาลัยฯ จึงได้มีแผนที่จะพัฒนารายวิชาเลือกเพื่อพัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุสำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยใช้กระบวนการวิจัยเข้ามาร่วมด้วย ในวันที่ถือเป็นโอกาสดีที่เราจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุจำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ Prof. Tracey McDonald จาก Australian Catholic University และ Prof. Sue Turale ซึ่งเป็น Visiting Professor ที่คณะพยาบาลศาสตร์ มช. มาช่วยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาที่พัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดและมีสมรรถนะในการพยาบาลผู้สูงอายุ

Prof. Sue Turale

ในการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาที่พัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดและมีสมรรถนะในการพยาบาลผู้สูงอายุนั้น ขอให้วิทยาลัยฯ คำนึงถึงบริบทของสังคมไทยที่เคารพผู้สูงอายุ และธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ที่สำคัญ ควรประยุกต์ใช้ความรู้จากประเทศตะวันตก ไม่นำมาใช้ทั้งหมด

Prof. Tracey McDonald

จากประสบการณ์ในการสอนด้านผู้สูงอายุมาหลายสิบปี พบว่าในการที่จะส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษาด้านการพยาบาลผู้สูงอายุนั้น การพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาที่พัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลนั้น เราอาจพิจารณาเพิ่มเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

ในส่วนของทฤษฎีประกอบด้วย

Unit ที่ ๑ Normal Aging

- Changing demographics

- Traditional views of older people roles and value
- Changing social and family patterns
- Biological changes across life span
- Health promotion
- Health beliefs
- Self-efficacy

Unit ที่ ๒ Transition Care (Episodic Care)

Common Crisis events: Falls Fractures CVA URTI UTI Surgery Mental health etc

Goal: to treat and then return home

Unit ที่ ๓ Care of Chronic Condition

Eg. Dementia causing illnesses: COAD osteoporosis CVA (post event) Parkinsons' disease etc.

ภาคปฏิบัติเป็นการให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่าน Case (Case-based learning)

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาได้เกิดกระบวนการคิด ประยุกต์ใช้ความรู้เชิงทฤษฎีในการฝึกปฏิบัติการใช้ Case-based learning พบว่าได้ผลดี ซึ่งในการมอบหมายงานนั้น แต่ละ case ต้องให้นักศึกษาทำงานครอบคลุมในเรื่อง

I. nursing interventions: medication investigation, medical procedures, health/PT education, counseling, etc.

II. Collaboration care: Re-ablement (rehabilitation), Health promotion and Empowerment

III Social Political Spiritual economic legal etc. issues

โดยให้นักศึกษาทำเป็น case report and care plan ซึ่งแบ่งเป็น ๒ sections คือ

- Analysis of current care and treatment ๑๐๐๐ words (critique using research)
- Design care plan that you believe would help this patient

โดยต้องพิจารณา

- appropriateness of your plan for this person
- relevance of your plan to this patient's circumstances
- Feasibility of carrying out your plan
- Will the pt and family accept your plan?

เทคนิคในการสอนแบบ Case- based learning นั้น ครูต้องเลือก case ที่มีความแตกต่างกันอย่างมาก เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดได้ครอบคลุมเรื่องที่จำเป็น เนื่องจากในการมอบหมายให้นักศึกษาทำ case report นั้น นักศึกษาต้องวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วยทุกประเด็นที่ครูกำหนดให้ดังกล่าวไปแล้วอย่างลุ่มลึกและเข้มข้น นักศึกษาจะได้ฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูล การคิดอย่างเป็นระบบ การคิดเชื่อมโยง คำนึงถึงบริบทของผู้ป่วย การประสานความร่วมมือกับบุคลากรต่างๆ การมีส่วนร่วมของผู้ป่วยและครอบครัว

สรุป ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากอาจารย์ที่มีประสบการณ์เรื่องกลยุทธ์การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนในการพยาบาลผู้สูงอายุ นั้น พบว่าการใช้เทคนิคการสอนแบบ Case- based learning สามารถช่วยสร้างเสริมสมรรถนะด้านการคิดของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อ.ดร.ปิยธิดา จุลละปีย์ ผู้บันทึก